

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a členov senátu JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci žalobkyne **S., s.r.o.**, so sídlom v B., zastúpenej JUDr. M., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **S.**, so sídlom v B., **o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 17 C 171/2003, na dovolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. mája 2005 sp. zn. 8 Co 148/2004, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa domáhala, aby žalovaná bola zviazaná zaplatiť jej 141 612 Sk so 16% úrokom z omeškania ročne od 30. októbra 2002 do zaplataenia ako náhradu škody, ktorá jej bola spôsobená nesprávnym úradným postupom S. (ďalej len „katastrálny úrad“) v katastrálnom konaní sp. zn. V-X..

Žalovaná odmietla návrh žalobkyne na mimosúdne odškodnenie s odôvodnením, že nie sú splnené podmienky vzniku zodpovednostného vzťahu podľa zákona č. 58/1969 Zb. Žalobu žiadala zamietnuť.

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 18. februára 2004 č.k. 17 C 171/2003-39 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni v lehote 3 dní 141 612 Sk so 16% úrokom z omeškania ročne od 31. októbra 2002 do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania. Vo zvyšku žalobu zamietol. Vychádzal z toho, že žalobkyňa návrhom, ktorý podala 21. decembra 2001, katastrálnemu úradu navrhla, aby povolil vklad jej vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe právneho úkonu o vložení jej spoluvlastníckeho podielu 891/10000 nehnuteľností v katastrálnom území S. zapísaných na liste vlastníctva č. X. ako stavba – polyfunkčný objekt súpisné č. X. na parcele č. X. vo výmere X. m² a parcele č. X. vo výmere X. m² do majetku obchodnej spoločnosti R., s.r.o. Vzhľadom na dátum jeho podania a § 32 vtedy účinného zákona č. 162/1995 Zb. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“), ukladajúci katastrálnemu úradu rozhodnúť o návrhu na vklad do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na vklad, malo byť o návrhu rozhodnuté do 20. januára 2002. Katastrálny úrad uvedené ustanovenie porušil, lebo o návrhu nerozhodol v určenej lehote, ale až 6. mája 2002. Pokiaľ by rozhodol do 30 dní od doručenia návrhu, bol by predmetný prevod vlastníctva nehnuteľností oslobodený od dane z prevodu a prechodu nehnuteľností v zmysle § 18 ods. 2 zákona č. 318/1992 Z.z. o dani z dedičstva, darovania a prevodu a prechodu nehnuteľností v znení do 31. marca 2001. Keďže ale katastrálny úrad rozhodol o vklade až po 1. apríli 2002 (po účinnosti zákona č. 107/2002 Z.z., novelizujúceho zákon č. 318/1992 Z.z. o dani z dedičstva, darovania a prevodu a prechodu nehnuteľností), vznikla žalobkyni povinnosť zaplatiť daň z prevodu a prechodu nehnuteľností, ktorú by v prípade rozhodnutia o vklade do uvedeného dňa nemala (vklady nehnuteľností do majetku obchodných spoločností začali podliehať tejto dani až od 1. apríla 2002 – vid' § 8 ods. 1 písm. e/ a § 19 ods. 3 písm. a/ zákona č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, darovania a prevodu a prechodu nehnuteľností v znení zákona č. 107/2002 Z.z.). Žalobkyni týmto nesprávnym úradným postupom katastrálneho úradu vznikla majetková ujma (škoda), ktorá by jej nebola vznikla, pokiaľ by katastrálny úrad konal v súlade s katastrálnym zákonom. Na tom nič nemení skutočnosť, že ňou podaný návrh na vklad do katastra nebol úplný. Ak mal nedostatky tvrdené žalovanou (nebol k nemu pripojený výpis z obchodného registra a znalecký posudok o hodnote nehnuteľností a nebolo preukázané zaplatenie správneho poplatku), mal katastrálny úrad vyzvať žalobkyňu na ich odstránenie, prípadne katastrálne konanie prerušiť. Katastrálny úrad ale zostal nečinný. Žalovaná nesie preto zodpovednosť za vzniknutú škodu v zmysle § 18 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Súd nezistil spoluzodpovednosť žalobkyne na vzniku škody v zmysle § 417

ods. 1 Občianskeho zákonníka, lebo žalobkyňa v katastrálnom konaní nemala žiadne právne prostriedky, ktorými by mohla predísť jej hroziacej škode (ktorými by katastrálny úrad prinútila rozhodnúť v zákonnej lehote). Výsledkami vykonaného dokazovania nemal súd preukázané, že by v prejednávanej veci išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, v ktorom súd úhradu škody zníži, prihliadajúc najmä na spoločenský význam škody, na to, ako k nej došlo, ako aj na osobné a majetkové pomery toho, od koho sa úhrada požaduje (§ 16 zákona č. 58/1969 Zb.). Žalobe z týchto dôvodov vyhovel čo do žalovanej istiny a úrokov z omeškania od 31. októbra 2002, pokiaľ ale žalobkyňa žiadala toto príslušenstvo už od 30. októbra 2002, súd jej žalobu v tejto časti nepovažoval za opodstatnenú.

Na odvolanie žalovanej proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým bolo žalobe vyhovené, Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 16. mája 2005 sp. zn. 8 Co 148/2004 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietol. Žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že v danom prípade nedošlo k vzniku škody (splnenie zákonom uloženou daňovou povinnosťou nemôže byť považované za majetkovú ujmu), postup katastrálneho úradu nebol nesprávny [nebol povinný vydať rozhodnutie o prerušení katastrálneho konania, lebo k jeho prerušeniu došlo priamo zo zákona (viď § 31a katastrálneho zákona a v ňom použitú formuláciu, že konanie „sa preruší“) a o vklade nemohol rozhodnúť pred odstránením všetkých nedostatkov návrhu na vklad žalobkyňou] a medzi postupom katastrálneho úradu a znížením majetku žalobkyne (zaplatením dane z prevodu nehnuteľností) nie je vzťah príčinnej súvislosti, lebo k zmenšeniu jej majetku nedošlo nečinnosťou katastrálneho úradu, ale splnením daňovej povinnosti podľa zákona č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, darovania a prevodu a prechodu nehnuteľností. Odvolaním napadnutý rozsudok preto zmenil tak, že neopodstatnene podanú žalobu zamietol.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Namietla, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) v otázke splnenia podmienok pre vznik zodpovednosti žalovanej za spôsobenú škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. Ako v konaní potvrdila aj sama žalovaná, postup katastrálneho úradu bol nesprávny. Jeho povinnosťou bolo do 30 dní od doručenia návrhu na vklad vydať akékoľvek rozhodnutie, či už povoliť vklad alebo návrh zamietnuť alebo katastrálne konanie prerušiť. Mylný je názor odvolacieho súdu, že k prerušeniu katastrálneho zákona dochádza priamo zo zákona. Pokiaľ nastanú okolnosti uvedené v § 31a katastrálneho zákona, konanie sa ex lege nezastavuje. Uvedené ustanovenie len určuje, v ktorých prípadoch katastrálny úrad

vydáva rozhodnutie o prerušení konania. Pokiaľ by katastrálny úrad včas poučil žalobkyňu o tom, že jej návrh na vklad má vady a nie sú k nemu pripojené všetky potrebné prílohy, bola by nedostatky bez problémov odstránila, lebo mali len formálny charakter. Nesprávny je tiež názor odvolacieho súdu, že splnením jej daňovej povinnosti nemohlo dôjsť k spôsobeniu škody. Táto povinnosť by jej totiž nebola vznikla, keby katastrálny úrad rozhodol v zákonnej lehote 30 dní. Tým je daný aj vzťah príčinnej súvislosti medzi postupom katastrálneho úradu a majetkovou ujmovou žalobkyne. Žiadala preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorá je zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 3 písm. a/ O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je opodstatnené.

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania a dovolacím dôvodom vrátane jeho vecného (obsahového) vymedzenia dovolateľom. Obligatórne sa zaoberá len vadami vymenovanými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tieto vady konania neboli dovolateľkou namietané a ani zo spisu nevyplývajú, preto sa dovolací súd v ďalšom zaoberal len dovolacím dôvodom, ktorý žalobkyňa uplatnila.

Žalobkyňa namieta, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Z ustanovenia § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2004, a ktorým bol zrušený zákon č. 58/1969 Zb. vyplýva, že zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi. Keďže k žalobkyňou tvrdenej škode malo dôjsť nesprávnym úradným postupom pred 1. júlom 2004, bolo potrebné vec posudzovať podľa zákona č. 58/1969 Zb. Zodpovednosť štátu podľa tohto zákona za nezákonný alebo nesprávny postup výkonu štátnej moci majúci za následok škodu, má charakter občianskoprávnej zodpovednosti. Zákon č. 58/1969 Zb. je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom špeciálnym, preto pokiaľ tento špeciálny zákon neobsahuje vlastnú úpravu, právne vzťahy sa riadia Občianskym zákonníkom (viď § 20 zákona č. 58/1969 Zb.).

V zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. štát zodpovedá za škodu spôsobenú v rámci plnenia úloh štátnych orgánov a orgánov spoločenskej organizácie uvedených v § 1 ods. 1 tohto zákona nesprávnym úradným postupom tých, ktorí tieto úlohy plnia. Právo na náhradu škody tu majú tí, ktorí boli účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je jeho objektívna zodpovednosť (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť; založená je na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok: 1/ nesprávny úradný postup štátneho orgánu, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

1/ Zákon č. 58/1969 Zb. nedefinuje "nesprávny úradný postup", z obsahu tohto pojmu ale vyplýva, že podľa konkrétnych okolností toho – ktorého prípadu môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomocí určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Pretože úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných

lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prietahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

V katastrálnom konaní sa postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, pokiaľ katastrálny zákon neustanovuje inak (viď § 22 ods. 3 katastrálneho zákona). Právne účinky vkladu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o jeho povolení (§ 28 ods. 3 katastrálneho zákona). Obsah návrhu na vklad vymedzuje a jeho prílohy vymenúva § 30 ods. 3 a 4 katastrálneho zákona. Podľa § 31a katastrálneho zákona sa konanie o návrhu na vklad preruší, ak a/ sa začalo konanie o predbežnej otázke, b/ nebol zaplatený správny poplatok, c/ bol účastník konania vyzvaný, aby v určenej lehote predložil verejnú listinu alebo inú listinu, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti, alebo aby odstránil nedostatky návrhu, prípadne jeho príloh, d/ to zhodne navrhli všetci účastníci konania, a to najdlhšie na 60 dní. Podľa § 32 katastrálneho zákona správa katastra rozhodne o návrhu na vklad do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na vklad.

Žalobkyňa v danej veci podala návrh na vklad 21. decembra 2001. Tým začalo katastrálne konanie [viď § 30 ods. 2 katastrálneho zákona a tiež § 18 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“)]. Katastrálny úrad bol v zmysle § 32 katastrálneho zákona povinný rozhodnúť o jej návrhu do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na vklad (pre záver, že uvedená lehota začala plynúť až úplným skompletizovaním návrhu na vklad, nedáva katastrálny zákon ani správny poriadok žiadny podklad). Katastrálny úrad túto povinnosť porušil.

Pokiaľ rozhodnutiu o vklade do katastra bránila skutočnosť, že návrh na vklad nemal všetky predpísané náležitosti alebo prílohy, mal katastrálny úrad vyzvať žalobkyňu, aby nedostatky odstránila v určenej lehote a súčasne ju poučiť, že inak katastrálne konanie zastaví (viď § 19 ods. 3 správneho poriadku). Namieste bolo tiež prípadné prerušenie katastrálneho konania v zmysle § 31a katastrálneho zákona. Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že v prípadoch, ktoré sú uvedené v tomto ustanovení, sa katastrálne konanie prerušuje priamo zo zákona (bez vydania rozhodnutia o prerušení konania). Pokiaľ odvolací súd na odôvodnenie svojho názoru poukázal na odlišné znenie § 31a katastrálneho zákona a § 29 správneho poriadku, ide podľa názoru dovolacieho súdu len o formulačné

odlišnosti, ktoré neznamenajú vecnú odlišnosť. Z ustanovenia § 31a katastrálneho zákona je zrejmé, že v prípadoch uvedených v písm. a/ až d/ sa katastrálne konanie „neprerušuje“ (v prítomnom čase, ex lege), ale „preruší“ [v budúcom čase, až nastane zákonom predpokladaná skutočnosť (a tou nemôže byť už existujúca okolnosť, ale iba neskoršia skutočnosť – rozhodnutie katastrálneho úradu v zmysle § 29 ods. 1 správneho poriadku v spojení s § 22 ods. 4 katastrálneho zákona)]. Pokiaľ odvolací súd na odôvodnenie svojho názoru poukázal na uvedenú formuláciu § 31a katastrálneho zákona, je vhodné uviesť, že ustanovenie § 31b katastrálneho zákona obdobne používa „sa“ (v spojení so zastavením katastrálneho konania), pričom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že k zastaveniu konania môže dôjsť len rozhodnutím príslušného orgánu. Z týchto dôvodov považuje dovolací súd za správny názor dovolateľky, že v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje § 31a katastrálneho zákona, nedochádza k prerušeniu katastrálneho konania priamo zo zákona, ale až rozhodnutím katastrálneho úradu.

V danom prípade nedošlo k prerušeniu katastrálneho konania, plynutie lehoty určenej § 32 katastrálneho zákona nebolo prerušené, a tak katastrálny úrad mal o návrhu na vklad do katastra nehnuteľností rozhodnúť do 20. januára 2002. Pokiaľ o návrhu nerozhodol v tejto lehote, ale až 6. mája 2002, nemožno jeho procesný postup označiť za správny. To, napokon, v predmetnom súdnom konaní potvrdila aj žalovaná (viď opakované vyjadrenia jej zástupcu pred súdom prvého stupňa 18. februára 2004 – č.l. 37 spisu a tiež časť jej odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu na č.l. 43 spisu).

2/ Rovnako pojem škody zákon č. 58/1969 Zb. bližšie nedefinuje a ani neupravuje rozsah jej náhrady. Preto treba aj v tomto smere aplikovať príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy (§ 442 Občianskeho zákonníka) a škodu vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá a/ nastala v majetkovej sfére poškodeného, b/ je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a c/ je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Skutočnou škodou je ujma, ktorá znamená zničenie, stratu, zmenšenie, zníženie či iné znehodnotenie existujúceho majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť pre uvedenie veci do predošlého stavu (pokiaľ nie je vylúčené). Ušlý zisk predstavuje zmarený majetkový prospech (prekazené zväčšenie alebo budúce rozmnoženie

majetku poškodeného), ktorý bolo možné očakávať s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, no nenastalo v dôsledku škodnej udalosti.

Žalobkyňa sa v danej veci domáha náhrady skutočnej škody, ktorá podľa jej názoru vznikla tým, že musela zaplatiť daň, povinnosť zaplatiť ktorú by nemala, pokiaľ by bol katastrálny úrad rozhodol o návrhu na vklad do katastra v lehote podľa § 32 katastrálneho zákona. Požadované peňažné plnenie, ktorého sa žalobkyňa domáha titulom náhrady škody a ktorého výška zodpovedá žalobkyňou zaplatenej dani z prevodu nehnuteľnosti, nepredstavuje jej majetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom katastrálneho úradu. Majetok žalobkyne sa nezmenšil nesprávnym postupom katastrálneho úradu, rozhodnutím o návrhu na vklad do katastra po určenej lehote, prípadne prevodom vlastníctva nehnuteľností po 1. apríli 2002. Ani samotným vznikom povinnosti zaplatiť daň z prevodu nehnuteľností v zmysle § 9 ods. 1 a § 19 ods. 3 písm. a/ zákona č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, darovania a prevodu a prechodu nehnuteľnosti nedošlo k zmenšeniu majetku žalobkyne. Tento dôsledok nastal až zaplatením dane žalobkyňou. Do tej doby nedošlo k (žalovanému) úbytku jej majetkových hodnôt. Samotná existencia povinnosti daňovníka zaplatiť daň nie je skutočnou škodou ani ušlým ziskom. Majetok žalobkyne sa zmenšil až splnením tejto povinnosti. Daň je povinné peňažné plnenie vyberané štátom. Má charakter jednostrannej povinnosti ukladanej bez toho, aby povinná osoba mala nárok na ekvivalentné plnenie v súvislosti s uskutočnením peňažnej daňovej platby. K zaplateniu dane (ktoré pre žalobkyňu znamenalo zmenšenie jej majetku) došlo v rámci verejnoprávneho (daňového) vzťahu. Plnenie povinnosti, vyplývajúcej z predpisu, ktorý spadá do oblasti verejného (daňového) práva, nemôže byť škodou v zmysle zákona č. 58/1969 Zb.

3/ Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 58/1969 Zb. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku;

časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). Príčinou vzniku škody nie je skutočnosť, ktorá je už sama následkom (porovnaj R 7/1979).

V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Katastrálne konanie v prejednávanej veci začalo pred 1. aprílom 2002 (za účinnosti zákona č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, darovania, prevodu a prechodu nehnuteľností v znení do tohto dňa, ktorý s prevodom vlastníctva nehnuteľností ich vložení do majetku obchodnej spoločnosti nespájaj vznik povinnosti prevodcu zaplatiť daň z prevodu nehnuteľností) a skončilo po tomto dni (za účinnosti tohto zákona v znení, ktoré s takýmto prevodom vlastníctva spája vznik daňovej povinnosti prevodcu). Pokiaľ by celé katastrálne konanie prebehlo buď do 1. apríla 2002 alebo celé po tomto dni, existencia priesťahov a procesných nesprávností by nevyvolávala otázku, či mala alebo nemala za následok to zmenšenie majetku žalobkyne, ktorého náhrady sa domáha žalobou. V prvom prípade by sa totiž majetok žalobkyne o žalovanú sumu vôbec nezmenšil, v druhom prípade by sa síce zmenšil, zreteľne však nie v dôsledku priesťahov alebo procesných nesprávností (žalobkyňa by už pri podaní návrhu na vklad do katastra musela počítat s daňovými dôsledkami prevodu vlastníctva). Okolnosť, že určitý procesne nesprávny postup katastrálneho úradu nespôsobuje majetkovú ujmu účastníka konania, náhrady ktorej sa žalobkyňa domáha, či už z hľadiska časového spadá do obdobia pred spomínanou zmenou právnej úpravy, alebo po tejto zmene, svedčí o tom, že vplyv samotného nesprávneho úradného postupu na zmenšenie majetku žalobkyne nebol priamy.

Nedodržanie lehoty určenej § 32 ods. 1 katastrálneho zákona je jednoznačne procesný postup priesťahiaci sa zákonu. Na druhej strane ale nemožno prehliadať, že tento postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 58/1969 Zb. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku účastníka katastrálneho konania, ktoré bolo priamo a nesprostredkované

spôsobené práve (iba) týmto postupom. Ak katastrálny úrad nerozhodne o návrhu na vklad v určenej lehote, nemôže len z titulu dopustenia sa uvedenej procesnej nesprávnosti (bez ďalšieho) zodpovedať za všetko, čo nastalo v čase po uplynutí lehoty, v ktorej mal rozhodnúť o vklade, do rozhodnutia o vklade, a čo malo negatívny dopad na majetok účastníka katastrálneho konania.

Nerešpektovanie zákonom predpísaného postupu na rozhodnutie o návrhu na vklad do katastra nehnuteľností malo v danej veci za následok (len) to, že k vkladu nehnuteľností žalobkyne do majetku inej obchodnej spoločnosti a k prevodu vlastníctva nehnuteľností došlo po lehote vyplývajúcej z § 32 katastrálneho zákona. Táto skutočnosť ale nebola z hľadiska zmenšenia jej majetku rozhodujúca. Až pridruženie sa ďalšej (katastrálnym úradom nezapríčinenej) skutočnosti – zmeny právnej úpravy účinnej od 1. apríla 2002 viedlo k tomu, že prevod vlastníctva nehnuteľností bol pre žalobkyňu spojený s „novou“ daňovou povinnosťou. Avšak ani vznik tejto povinnosti neznamenal ešte zmenšenie majetku žalobkyne, pretože majetkový úbytok zaznamenala až zaplatením dane v rámci plnenia povinnosti vyplývajúcej z daňovo-právneho vzťahu.

Z postupného sledu jednotlivých skutkových okolností danej veci je zrejmé, že nesprávny úradný postup katastrálneho úradu bol významným článkom reťazca príčin a následkov. Napriek tomu ale zo sledu relevantných príčin a následkov vyplýva, že zmenšenie majetku žalobkyne nebolo spôsobené priamo nesprávnym úradným postupom katastrálneho úradu (jej majetok by sa nezmenšil, ak by nedošlo k zmene zákonnej úpravy dane z nehnuteľností). Vzhľadom na toto nie priame, ale sprostredkované pôsobenie nesprávneho úradného postupu dospel dovolací súd k rovnakému záveru ako odvolací súd, že v danom prípade nebola daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom katastrálneho úradu a tým zmenšením majetku žalobkyne, náhrady ktorého sa domáha.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa v konaní nepreukázala vznik škody a tiež existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom katastrálneho úradu a znížením jej majetku. Keďže podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich nie je daná táto zodpovednosť, dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je opodstatnené, lebo smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý spočíva

na správnom právnom závere, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre zodpovednosť žalovanej za škodu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie zamietol podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O.s.p.

V dovolacom konaní (procesne) úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2007

JUDr. Daniela Sučanská, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: